Počet volných míst v sociálních službách poroste. Nejvíce chybí pečovatelky a zdravotníci

Úterý, 5.12.2023 ISPV žádný komentář Sociální služby, Trh práce

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR provedla po 3 letech rozsáhlé dotazníkové šetření, které zjišťovalo, kolik aktuálně chybí zaměstnanců v sociálních službách. Zatímco v roce 2020 poskytovatelé sociálních služeb postrádali zhruba tisíc pracovníků, nyní jsou to již téměř tři tisíce.

Nejvíce chybí pečovatelky a pečovatelé, následují zdravotníci

Z oslovených služeb na nedostatek zaměstnanců upozornily necelé tři pětiny (59 %). Nejvíce chybí pracovníci v sociálních službách, tedy pečovatelé a pečovatelky (konkrétně 1 305), následují další profese jako zdravotničtí pracovníci (všeobecné sestry, praktické sestry a další nelékařské profese), sociální pracovníci, technicky-hospodářské a administrativní profese, ale i pedagogičtí pracovníci.

„Nedostatek pracovníků v sociálních službách, zejména pečovatelek, pečovatelů a zdravotních sester trápí v rozdílném měřítku všechny evropské země. Řada západoevropských zemí nevyužívá naplno kapacity sociálních služeb právě z důvodu nedostatku zaměstnanců," podotýká prezident asociace Jiří Horecký.

Největší nedostatek lidí je v Praze

Pokud srovnáme počty chybějících pracovníků v jednotlivých krajích, nejvíce pracovníků chybí poskytovatelům sociálních služeb v Hlavním městě Praze (307, resp. 420), Středočeském (282, resp. 387) a Jihomoravském (273, resp. 374) kraji. Naopak nejméně pracovníků postrádají poskytovatelé v Libereckém (71, resp. 98), Karlovarském (75, resp. 103) a Jihočeském (84, resp. 115) kraji.

Občané Ukrajiny tvoří procento všech zaměstnanců

Cílem průzkumu také bylo zjistit, kolik lidí z Ukrajiny je zaměstnáno v sociálních službách. Z výsledků vyplývá, že v sociálních službách pracuje zhruba tisíc Ukrajinců, což představuje přibližně 1 % zaměstnanců v sociálních službách. Z tohoto počtu jich je 44 % v tzv. režimu dočasné ochrany. Potenciál ke zvýšení počtu zaměstnanců pobývajících na českém území v rámci dočasné ochrany tedy stále existuje.

„Segment sociálních služeb je nejrychleji rostoucím zaměstnavatelským odvětvím. V Evropě v tomto segmentu v současné době pracuje zhruba 11 milionů zaměstnanců, což představuje 5 % veškeré pracovní síly (pro porovnání v zemědělství pracují 2 %). Za posledních 10 až 15 let vzniklo 2 miliony nových pracovnách míst.

V Evropě chybí milion pracovníků, poptávka po nich poroste

Dle odhadů evropské asociace European Ageing Network aktuálně v Evropě chybí až 1 milion pracovníků a evropská strategie péče (EU Care strategy), která byla zveřejněna Evropskou komisí v loňském roce uvádí, že Evropa bude do roku 2050 potřebovat 1,6 milionu další pracovníků," dodává Jiří Horecký.

Řešení, a to nejen v České republice, ale i na evropské úrovni se již několik let hledají a diskutují. Východisko nebude jednoduché realizovat, ani se nenajde rychle.

Příchodu nových lidí brání nízké mzdy i náročnost profese

„Týká se to nutnosti zvyšovat odměňování zaměstnanců v sociálních službách, kdy za poskytovatele vnímáme jako důležité spíše zvyšovat zdroje, aby bylo možné více využívat tzv. nenárokové složky mezd a platů (osobní ohodnocení, odměny apod.), než tomu bylo v minulosti. Dále je to snižování fyzické a duševní zátěže, s čímž souvisí i více pracovníků na 1 klienta a konečně i zvyšování atraktivity a prestiže práce v sociálních službách," vysvětluje Jiří Horecký.

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR realizovala dotazníkové šetření ve dnech 17.–31. října 2023, přičemž získala odpovědi od 677 zařízení sociálních služeb.